Велимир Ралевић

СЛОВНЕ ИГРАРИЈЕ ЗА МЛАЂЕ И СТАРИЈЕ

ИЗДАВАЧ:
ИГП „ПЕГАЗ” - Бијело Поље

За издавача:
Зоран Локтионов

Рецезенти:
Тоде Николетић
Дејан Алексић
Софија Калезић

Компјутерска обрада
и дизајн корице:
Раде Јолић

Штампа: ПЕГАЗ - Бијело Поље

Тираж
500

Велимир Ралевић

СЛОВНЕ ИГРАРИЈЕ ЗА МЛАЂЕ И СТАРИЈЕ

4, 2,6,6

дан - лептирић заљуљан

Бијело Поље, 2016.

Драги моји, Мали и Велики!
Играјте се ријечима, као што се и ја играх у овој књизи. Одгонетајте појмове у циклусу „Игра скривалице“, ребусе испод пјесама - чија су рјешења (на екавици) на крају књиге. Поздрав уз палиндром (исто се чита од краја ка почетку)

И сив дан надвиси!

МОЈ ПРОБЛЕМОС

МОЈ ПРОБЛЕМОС

Угојен сам као силос
Дебео ми вратос носос
Лежим пушим цигарилос
Избјегавам сваки посос

Али кад ми треба парос
Скокнем брзо из постељос
Клечим молим с пунос жарос
Испред гољос родитељос

Арлаучем ја по патос
Јер хоћос да будем буџос
Јадна мамос јадни татос
Ухвате се за главуџос

Комшија им каже с женос
-Кукос вамос са кретенос

9,11

КАД СЕ ВРАЋАХ ИЗ ШКОЛИЊО

Кад се враћах из школиње
Начисто се разболиње
Уз вјетриње и кишиње
Искисо сам ко мишиње

Још мамиње рече – Свиње
А ће ти је кишобриње
За њом вели и татиње
Да сам зрео за батиње

Док на мене галамиње
Клопам сир и саламиње
Ћутим – за сад ни рјечиње
У дневнику за кечиње

Сјутра опет у школиње
Одмор с Аном ја волиње
Купим сокић и смокиње
И с Аницом на цмокиње

БУДЕС ЛИ МОЈА

Будес ли моја молам ти леци
Насу цес лубав ко клов да гладис
Ја нисам длуги и нисам тлеци
Плипази мала добло сто ладис

Најлепсе снове уз мене сницес
Ако ли одес блука це пуци
Будес ли моја – а знам да бицес
Звлндања нема – влтиц па куци

Лубав насу ја цу да велицам
И кад плоће лето педецето
Зато слусај мала сто ти плицам
Ја сам плосо сито и лесето

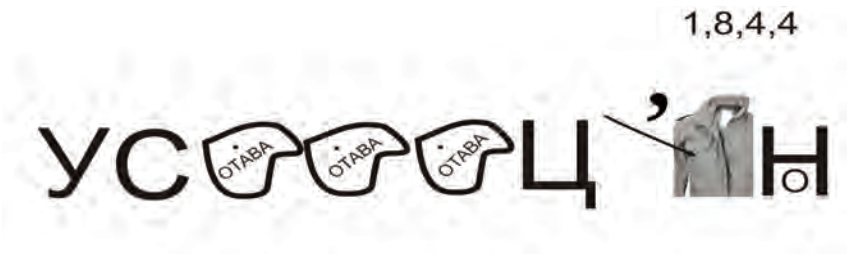

БЕЧКЕРЕЧКА МЕЧКА

У поноћ у Бечкерек
Кад идох код Лајоша
Стаде на пут мечкерек
И ето белајоша

Опхрван агонијом
Сав од страшно ритањош
Слуђен сам Панонијом
Шпринтао до свитањош

Ноге пуне болош
Јер јурих без одмораш
Нашла ме патролош
У јарку код Сомбораш

Сад новине шарош
Проглас јадно дечкарош
Војводином харош
Бечкеречка мечкарош

*

Ћипа Перлез Ечка
Зрењанин и Идвор
Ухваћена мечка
Воде је у притвор

Живаљ пољем мили
И прескаче барице
Панонијом цвили
Мечкерек из марице

Смирила се бука
Власти се састаше
Бојовића Вука
На разговор зваше

Баци Вук им – цртарош
Свој план на асталић
Са смјером – ЗОО вртарош
Суботица – Палић

Сад сам с мечком хаос
Ко два стара џезера
Сликају нас – Ћаос
Са Палићког језера

МАЈ

Има га у з**мај**у и Кос**мај**у
А и Таш**мај**дан га има
Сви га у друштво при**мај**у
За**мај**е се са свима

У **Мај**орки често данује
Сви се за њега оти**мај**у
У **мај**чиној доброти станује
Дјеца га у срцу и**мај**у

Корак му спре**мај**у борови
Кли**мај**у са њим стољећа
Љупку је **Мај**у **Мај**сторовић
Изабро за мис прољећа

7,4,5,5

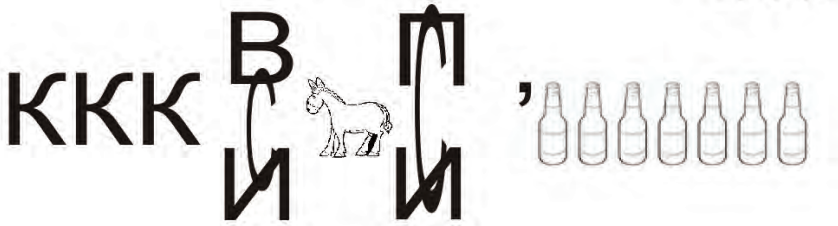

ГНУ

Сахаром кад суше же**гну**
Гнуови од муке ле**гну**
Главе земљи по**гну** при**гну**
Да л’ ће кише да им сти**гну**

Сахаром кад суше сте**гну**
Куд гнуови да побје**гну**
Жедне очи к небу ди**гну**
Закашљу се и подри**гну**

Расте**гну**ти дан и душа
Сваки гну се суша **гну**ша

(*плачу слоновска унучад*
жао им је малу гнучад)

8,6

Р Ч А

свилопЛЕТ

сЛЕТИМ и С пуТАЊОМ бдијем
ПОНАДам се сну оГРАДА
жеДАН роСЕ а не СМИЈЕм
травИ када бРУЈ оВЛАДА

луТАЊА сам пјесмом тКАО
спреМАЛА се за њу сВИЛА
плаСТИХ ЈЕку прохоДАО
страНАМА гдје ноћ се сКРИЛА

проЦВЈЕТАМ и ЗАспем у граЊУ
хладНОЋУ у разДАЊУ
оПИШЕМ

и узДИШЕМ
крај иСТИХ капи на пању
бреЗА сам у ћуТАЊУ

СКРАЋЕНА ПЈЕСМА

Поруку вам шаљ
Једно прасе кољ
Остало без кез
Хоће да га рез

Отишла без поз
Побјешњела коз
Низ лице јој суз
Што је силом муз

Кравицу из крд
Гони бик уз брд
Мисао их вод
Теле да се род

Дајем вам на знањ
Волим једну Сањ
Ал' глуп сам ко пањ
Па је други гањ

ПАЊ

Стоји Чањ
Једна Тањ
И ја – пањ

Рекох Тањ
На купањ
(скроз без вез)
Да је коз
-Уз кез

Аргументи
Мањкају

Плаче Тањ
Љут и Чањ
Баш сам пањ

И нек ме
Пањкају

6,2,9

ЏЏЏ
ЈЕ

ИШАО ПОЉЕМ МРАВИЧАК

Ишао пољем мравичак
И гледао у звјездуљак
Па сјео на травичак
Да напише пјесмуљак

Мјесечева ручетина
Лила му стих из кофице
Ал' наиђе вучетина
И оте мраву строфице

Сад кружи земљом вучетина
Боемски са пјесмуљком
Аплаудира му свјетина
Мрав плаче под звјездуљком

7,2,1,5

ЛОВ

Соко**лов**и
И до**лов**и
О**лов**ка
И једна п**лов**ка

Причају о лову

Изо**лов**ан
Дје**лов**и ми
Сна у с**лов**у

4,1,8

ЧАЈЕВИ

Од чајева
Из наших крајева
Најраширенији је сте**чај**
Па чај за лидерски те**чај**

И зна**чај**не врсте чаја
Из групације о**чај**а
Оби**чај** је да ову групацију
Што више гурају у нацију

О чају пажљиво при**чај**
Посебну врсту вели**чај**
Уз сунчев **чај**ник ру**чај**
Да не будеш чај слу**чај**

ОБУЋАРСТВО

У сфери обућарства
Постоје многа царства
Чизмарство Ципеларство
Патикарство Опанчарство

И посебно царство
Папучарство

Има га и село
И министарство

Свијетом хара
Царство папучара
Ми и наши бирани
Сјајно смо котирани

Благо нама благо нама
Рађамо се с папучама

НЕ БРЖЕ ОД ЖИВОТА

Кад су се М. А.
И Н. Г.
Возили из БА
Ка ПГ

Брзину прекорач
Низ кањон Морач

Полицајац О. П.
Док је сендвич клоп
Узвикну им – СТОП
Грмећ као топ

-Љут сам као рис
Немој да се зез
Нећу казну пис
Ал возите опрез

Имали су М. А. и Н. Г.
Осјећај кривице јак
И све до ПГ
Возили су полак

ЗБОГ ДУШКЕ

Због Душке
С пијаце Тушке
Примао сам
Многе ћушке
Започињо
Свађе мушке
Разбијене
Био њушке
Вукао се
Потрбушке
Остајо без
Задње шушке
Ал ништа
Од моје Душке
Сад с другим
Продаје крушке
Пукох попут
Старе пушке
Мјесец куња
Полеђушке
И пјевка ми
Нуна – нушке

ИЗ РИЈЕЧИ

Из ријечи – ПОМАМА
Вришти моја мама
Њену торбу са стварима
Растрго сам с другарима

Из ријечи – ПРОМАЈА
Хукће баба Маја
Прозоре сам поотваро
Па је жига ребро старо

Из ријечи – ИМПУЛСИВАН
Дере се мој ћале Иван
Не може да смири живце
Што му просух пивце

Из ријечи – НЕПОСТОЈАН
Тужно гледа мој ђед Стојан
Из руку му гњевно шчепах
Новине – и исцијепах

Ал кад викну – СИМПАТИЈА
Смирим се – заћутим и ја
Заљубљено срце жига
Због – Ма шта вас брига

ТАКО ЈА ТО

Јапанца би два
Код Ане за сто
Тако То Ја
И **Ја Тако То**

Из сфера виших
По шамар им приших
Питаше – Што
Тако Ја То

ИВО ЛОВИ
(палиндром)

Иво лови
а рибу бира
у муљу му
ат сом оста

аласа да сања сад ас ала

Ат сом оста
у муљу му
а рибу бира
Иво лови

(*исто се чита и од задњег слова ка почетку*)

ИГРА СКРИВАЛИЦЕ

ПОПРЕЧНИ ВАЗДУХ

с трона се склонила бескрајна 11
распарана модра авет
под сребром свилена тајна
добу донесена плавет

Строфа крије 11 познатих свјетских ријека, а на то асоцира и унутрашњи наслов. Ево како све то изгледа

ПОП(РЕЧНИ) ВАЗ(ДУХ)

с т**рона** се скло**нил**а бескр**ајна** 11
рас**парана** м**одра** авет
под ср**ебро**м сви**лена** тајна
д**обу** **дон**е**сена** плавет

(сљедеће строфе рјешавајте по истом принципу)

С(НАЂИ) СЕ У ЗА(ГРАД)И

(са клинцима послом журим 10
па избечим попут врага
кад ме штипне поред друма
неподесан
неотесан
прут – батина из шипрага)

8,2,4

ПН ’

У

О(ДРЖАВА)ЊЕ

уобразила се Драгана – лептирак 13
на парчад ми душа – јадно котирана
пресудан корак ми тихост манастирска
искочиле строфе ко перушке усред дана

сјеменка сам и катарка изнад дубина
нису ме спремали за тужног арлекина

О, лепом оку пасе јул облаке, вода Миринога Ћире; моји да му шаку миром надимају.
(Читајући од посљедњег слова ка почетку, направи нову реченицу)
1,4,3,4,4,9,5,4,4,5,2,6,2,5,5

П(ЛАВ)А П(ЛАНЕ)ТА

бјежећи – звијезде се прислоне на гране 11
и легну сред поотвараних тама
нема несугласица
претворен у нејак звук
присна ми свјетлост и Кумова слама

9,1,5,3

У О(ПТИЦА)ЈУ

са пласта пред шеваром прхну дан пун назеба
природа од лишћа прави хиљаду огрлица
морао сам високо – до висова шумске косе
из засеница –
стаза непричавка прождрала је свица

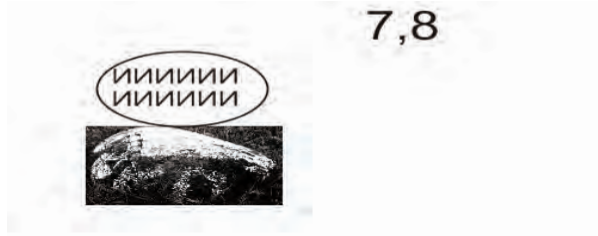

ДА СЕ З(ГРАНЕ)Ш

морах се изборити да ми буквар не ограби
група клипана што је позади сјела
ти плашљива – немој за њих да мариш
свевишња љубав ће ми те обрести крај чела

НА С(ТРАЖИ) ХРА(БРОЈ)

и Тристану бјеше слобода у ватри 11
раздвајана опет је сванула у осами
вишеструко опседамо њене стопе
биједан је онај ког једва да омами

2,8,4,4

Ш(АНТИЋ)

подучићу закрилићу провјерићу
кад премного тајне спопадну ме
кроз мракове и мракиће
сну одиста напакостиће
док врзмају се низ куршуме

БРАН(КОВИН)А

изборана цокула под лоповом таљига 12
корача и кљечка низ хрипање друма
зуб нишана сања
врашка предсказања

1,4,2,6

ФО(НЕМАЦ)

почех јутром реским – свирац богомданац 13
опхрват насловак са трусном тешкотом
колском котурчином згазих слатки пупољак
начечено стабло оста грко потом

5,1,4,4,3

П(РИЈЕКЕ) ПРЕП(РЕКЕ)

ратара с чекрка окупа 17
ведрина хљебосна
отисак рибарев с чуна
прамац приморава
да ведрим сјајем присана
ноћ не смрзава
волим кад пјесма
узета из припеке дана
спасава

7,8

У(РАНЧ)ИЦА

клепетао вјетар праскозар – шуме га опиле 11
и ловца бркоњу што ће с јутром освињати
искрава рујност опасала промуђуран дан
птице појаре отеле росу с влати

У АФРИЦИ ТЕЧЕ КОНГО

КРАЈ РИЈЕКЕ ХОАНГХО

Крај ријеке Хоангхо
Љубио је краву Мо
Бјути Џо – млади во

Није знао Бјути Џо
Да је љупка крава Мо
Нећакиња боса Панде
Чије хорде чије банде
Харају уз Хоанго
Баш је во

Сред казина - свога Гранда
Чу за Џоа газда Панда
Па уз зуба шкрипу
Посла му екипу

Мало су га пратили
Ал' кад су га ухватили
Фацу су му анђеоску
Измјенили све до бола
Пребили му сваку коску
Умлатили
Као вола

На сплаву низ Хоангхо
Плови једва дишућ Џо
Мислећ – Што ми шћаше то

У казину крава Мо
Новог вола тјера злу
Мамећи га мазним – Муу

КРАЈ РИЈЕКЕ ЈАНГЦЕКЈАНГ

Као метак пукох – БАНГ
Кад сам онда вреo среo
На ријеци Јангцекјанг
Прелијепу – Њу Би Хтео

Купала се - дан је сјао
Гледах Њу и Јангцекјанг
Док преда мном није стао
Мишићави Лу Па Чанг

Чанг ме зграби драматично
Дрекнух попут какадуа
Показа на мени лично
Сваку тајну из кунг фуа

Сад не желим Њу Би Хтео
Једва скрхан пијем ђус
Машу Чанг и Јангцекјанг
Док клецам на први бус

3,3,2,5,6

КРАЈ РИЈЕКЕ АМАЗОН

Крај ријеке Амазон
Сунчао се сељак Педро
Кремама се намазон
Буљећи у небо ведро

Тако мало али онда
Проломи се младо шибље
То снејк звана анаконда
Поче к њему да се гибље

Да бар вјетар пусти једра
Брзинама да зашуме
Дерњајућег носе Педра
Босе ноге сред прашуме

Ни Тарзана ни Џејмс Бонда
Сва се нада похабала
Гони Педра анаконда
И цери се сред стабала

Ал га сутон из сна трже
Тих Амазон – ћути трње
Здими Педро боље – брже
И не узе чак ни прње

КРАЈ РИЈЕКЕ РИО ГРАНДЕ

Крај ријеке Рио Гранде
Стигоше у први мрак
Чланови пљачкашке банде
Мик Аверел Џек и Чак

Стукли банку па сад бјеже
Мич се поче за рјеч јављат
-Почело је биват свјеже
Ваља нам се заустављат

Спавали су цјело вече
Тек Аверел врисну с пјеном
-Куку Миче Чаче Џече
Нема вреће са плијеном

-Што би леле Авереле
Тргоше се једногласно
Куд ли су се паре ђеле
Све гледаше ал' би касно

И то би још могло трајат
Да их није у час зао
Са потјером шериф Вајат
Уплакане завезао

(А док су спавали Мич је
Сав новац на коња турио
Сјевнуо кроз таму бич је
И коњ је за сити одјурио)

Сад их тешке муке гоне
У ћузи сред Аризоне
Шта год треба чувар ћаче
Авереле Цече Чаче

Док им поглед севдах сриче
Е мој Миче издајниче

11,6

У АФРИЦИ ТЕЧЕ КОНГО

У Африци тече Конго
Сунце мази читав дан га
Тамо игра племе Бонго
Бингу жени младић Танга

Поред Конга љуби Танга
Бингу – витку ко газела
Племенског су вишег ранга
Па им гости из пет села

Сред прастарог етно – сонга
Поред Конга
Уз звук гонга

Сунце јаше попут гринга

Накривило шешир танки
И на уво шапће Танги

Фина Бинга
Као Сфинга

4,1,9

У СРЕД ГРАДА ШИПОВА

ЉУБИЧЕВО

На инсистирање стричево
(Ал' боље да нисам – Ах ах)
На ждребици Соњи јахах
До ергеле Љубичево

Кад видјеше очи Соњине
И сапи што јун их иште
Почеше коњи и коњине
Да ржу фркћу и њиште

Виче ђогат
-Ја сам богат

Фрче дорат
-Мен' ћеш морат

Липицанер
-Ја сам шанер

-А ја рићан
Свуда вићан

-Ја коњ шарац
Не магарац

Њишти кулаш
-Нисам фрулаш

Гусла зекан
-Сав сам мекан

Моли мрков
-Мене трком

Рже вранац
-Нисам странац

Трепће чилаш
-Шта кобилаш

Гледајућ ме
Дрече муле
-Сви сте нуле

На инсистирање стричево
(Ал' боље да нисам – Ах ах)
На ждребици Соњи јахах
До ергеле Љубичево

2,3,14,9

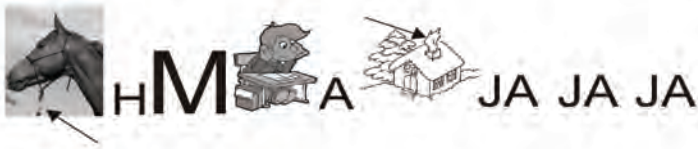

У СРЕД ГРАДА ШИПОВА

У сред града Шипова
Седам мрачних типова
Изађе из џипова
И крену ка банци

Веле – Ми смо странци
Ово вам је пљачка
Има да га нема
С нама ко се чачка

Ал’ прекиде тензију
Љута баба Зорка
-Мангупског вам чворка
Зар на моју пензију

Па их попут фурије
Згроми прије муније

Сада у сред Шипова
Седам мрачних типова
Спроводе до ћорке

Прати их дјечурлија
И штапина липова
Страшне баба Зорке

ГРАМАТИЧКА ДИЛЕМА

Најљепша именица
Женског рода
Светлана – из петог два

Како атрибуте
Своје да дода
Уз непостојано јА

ДВИЈЕ СТОКЕ

Бик је Рашо крај потока
Мјерко краву Жану с бока
И зијево као фока
Баш је стока

А и Жана дична кока
Глумећ да је у сред шока
Ипак је крајичком ока
Звала Раша – баш је стока

И тако су стоке наше
У љубавну ушле причу
Јунеће им сунце маше
Ливаде и поља ричу

Шета Жана сад по биљу
Свог бичјега Џејмса Бонда
Воле се а све у циљу
Побољшања сточног фонда

5,2,5,4,4

ЈА МИЛИЦИ И ОНА МЕНИ

-Милице
Не волим више Соњу
Јагњићу јарице пилице
-Коњу

-Принцезице
Не мислим више на њу
Јагодо шумска – брезице
-Пању

-Милице
Ја сањам твоје око
Чаробна фруло – пастирице
-Стоко

-Рибице
Лососу у срцу моме
Јегуљо младице гирице
-Соме

-Не губи ме
Нек моје те молбе приволе
-Умукни и пољуби ме
Биволе

БОКА

Рекох јој у чет’ри ока
Да не марим за њу
Ал’ у сну ми шапну Бока
Не остављај Тању

Љето – мени мисли кисну
Дан у бол прераста
Тражим је по Тивту Рисну
Лутам до Пераста

Да л’ сад Тања за ме мари
Свјестан сам кривице
Крачем – Прчањ Каменари
Бијела Њивице

Питао сам оног овог
Док све ме је жигало
Стизао до Херцег – Новог
И двапут у Игало

Пјешачио и стопиро
И гледао с хридине
До Котора галопиро
Пео се на зидине

На крају изнајмих барку
Душа све претрпјела
Нађох Тању – љубав жарку
Код Госпе од Шкрпјела

Мало Бока мало јун
Насмија се Тањица
Арлаучем среће пун
Чује се до Жањица

5,2,7,2,4

ЗАШТО САМ ОСТАВИО АНУ

-Дај ми онај руж са сјајем
-Ево дајем

-И пусти ми неки рок
-ОК

-Донеси ми други сок
-ОК ОК

-У торби ми лак потражи
-Одмах – важи

-Чоколадицу од риже
-Стиже – Стиже

-Почеши ми леђа лијево
-Чешем – Ево

-Хоће Тања да ме види
-Само иди

4,9,6

КАЛЕНДАРСКА

Зима стеже – ја цвјетам ко булка
Јануар је – а крај мене Јулка
Фебруар је – а већ ме из кварта
Заљубљено гледа једна Марта

Још фебруар не стиже до краја
Већ ме мами априлима Маја
А у јуну кад ме све три свежу
Само ћутим и мислим на Снежу

Има л' среће – овај живот гдје ће
Није битно – ипак се окреће

9,4

А	Б	В	Г	Д	Ђ
Е	Ж	З	И	Ј	К
Л	Љ	М		Њ	О
П	Р	С		Ћ	У
Ф	Х	Ц	Ч	Џ	

$$A \times 100^2 A$$

СОЗИНА

Некада сам с деда Тозом
Путовао за Бар возом
Сад уз сендвич и уз ђус
Користимо бус

Нови тунел па се стиже
И на том пробитку
И Бар су и море ближе
Сви су на добитку

Слушао сам мнозину
Како хвале Созину
Цару Бару сад сви иду
Тиду лиду диду

4,2,7,3

О ЈЕДНОМ БИКУ

Док скаках по стоговима
Гдје храстово стоји стабло
Прије маса с роговима
Вели – ја сам бик Дијабло

Престрашеног би погледа
Стајах пред њим ко у сну
Каже – Шмугнух из Толеда
Са кориде шпанске –МУУ

Нек ти мудра буде глава
Не причај о мени – важи
Бјежах преко пет држава
Интерпол ме с Циом тражи

Одведох га кришом баби
Ал' њу прича не дотаче
За уши ме баба зграби
А бик здими низ сокаче

Касније ми поред врела
Бака рече – блесо мала
Тај бик је из нашег села
Одмах сам га препознала

НОЋНИ ЛОВАЦ

Излазим у вече пламно
Радмила у центру града
Позвах је у паркић мамно
Нацери се грозно Рада

Хитам попут гладног риса
Идем право на Марину
Мери – може два-три киса
Мери даде шамарчину

Не марим што ето страдам
Чујем Мирин корак чврсти
-Буди моја врела мадам
Мира стаде да се крсти

Враћам се уз смјешак румен
У ноћ тихо тоне јул
Око мене стјупид вумен
А ја луд и бјутифул

4,7,2

ТРИ СРНЕ

На потоку гдје дан сврне
На потоку гдје је дубље
Три су срне три су срне
Прале рубље прале рубље

А узводно поред луга
Гдје жеђ толе звјери многе
Три су вука три су вука
Прала ноге прала ноге

Три се срне разумјеше
Вратише се кући рано
Рубље бјеше рубље бјеше
Неопрано неопрано

4,4,7

РЈЕШЕЊА РЕБУСА

1. Васпитање малолетника
((д)ва с, питање, мало л, (ч)етник,а)..... стр. 7

2. У стрикана деце пуно
(у,с, три Канаде, (Ц)еп, у н о)..... стр. 9

3. Трикови мага рацио плаше
(три к, о в и, магарац, и о п (ф)лаше).....стр. 12

4. Распоред часова
(р, ас поред ч, а, сова).....стр. 13

5. О коме се цура распитује
(око, месец, у р а, р, ас, пи, тује).....стр. 14

6. Лавина је покренута
(лав и на је п окренута).....стр. 16

7. Гужвамо се у осами
(г, (п)уж,в, (р)ам, осе, у , осам и)..... стр. 17

8. Вест о Нијагари
(в, Естонија, г, ари)..... стр. 18

9. Нађе Бора изабрано луче
(на ђе бор, а иза б р, а, но(ж), л, у, че(п))..... стр. 19

10. Писара је воз отписао
(пи, Сарајево, з, (п)отпис, а, о).....стр. 24

11. Тише су бар усијане главе
(т,и, шес(т), у б а, Русија,н, (т)егла, в,е).....стр. 25

12. Препрека на путу
(Пре п река, н, (к)апут, у).....стр. 30

13. Преседамо у стари бус
(пре седам о уста, риб(а), у, с).....стр. 32

14. Скупина каменује
(скуп и на камену је).....стр. 33

15. Добих паре
(до БиХ пар е).....стр. 34

16. На Словачку пала тама
(наслов, (м)ач, купа, лат, (д)ама).....стр. 35

17. Уобразила се Верица
(у о Бразил, ас, (в)еверица).....стр. 36

18. У маси је напето
(у м ас и је, на пет о).....стр. 37

19. Једва и Рака попи рум
(ј,е, два Ирака, поп, и, р у м).....стр. 38

20. Унапред изабрани
(у напред, иза брани(к)).....стр. 39

21. Испод гори царска палата
(ис, Подгорица, рс, капа, лат, а).....стр. 40

22. Робује репер Остоја букама
(р, Об у је, р, е, перо, сто, јабука, м, а).....стр. 44

23. Био сам на скупу Пољака
(б, и, осам н, ас, ку, пупољак, а).....стр. 45

24. Тријумфална капија
(три ј у м, ф, (ш)ал, на капи ја).....стр. 48

25. Спас у аналитици
(с, пас у А на литици).....стр. 49

26. Уз дан великомученика Димитрија
(узда, н, велико М, ученик, а, дим и три ја).....стр. 54

27. Без алибија указах Станки на сто мана
(без а Либија, у, Казахстан, Кина, с, т, Оман,а)..стр.56

28. Скита ли Јанку бака Нада
(с, к, Италија, н, Куба, Канада).....стр. 57

29. Кавга ни Станиши не годи
(к, Авганистан, и, шине, год, и).....стр. 60

30. Цват раскошног априла
(ц, ватра, с, кош, нога, п, (к)рила).....стр. 61

31. Немаштина хара
(нема ш т и н, а, х, ар, а).....стр. 62

32. Џабе се удварам Ани
(Џ (ж)абе, се у два рама, н, и).....стр. 63

33. Лети опијамо се
(л, Етиопија, м, осе).....стр. 65

34. Нату нису снимали
(на Тунису сн и Мали).....стр. 66

СЛОВНЕ ИГРАРИЈЕ ЗА МЛАЂЕ И СТАРИЈЕ ПАМЕТНЕ ПЕСМЕ ВЕЛИМИРА РАЛЕВИЋА

Мислити игру и улепшавати свет, то је сврха Ралевићевог стваралаштва. „Играти се и учити, мозгати и одговоре докучити“ , је чаробни кључић који откључава ову стиховану „Питалицу“. Маниром мудраца и врсних педагога, Ралевић зна да је учење кроз игру најбољи метод за стицање знања. Осим тога деци је понуђен другачији приступ песничком стваралаштву. Размишљати о прочитаном и решити словну играрију је одличан начин памћења и усвајања.

Иако су словни ребуси суштина песме и тајна коју требају одгонетнути уз доста труда, песник их уз дозу хумора нуди младим читаоцима служећи се Радовићевом инструкцијом да дете најлакше учи уз хумор.

Свака песма је мали еликсир ведрине, језичке варијације, снажне поруке и драмског обрта. Оно што посебно истиче Ралевићево стваралаштво, а на чему му завиде веома респектовани песници је богата лексика и ретке речи којима баштини језик. Најлепша дефиниција Ралевићевог стваралаштва је да пише паметне и корисне песме. Свако их са лакоћом може научити јер у себи садрже ритмику, сродност и савршену метрику. У дослуху са ребусима свака песма понаособ добила је ново рухо и продужила своје трајање. Уверен сам да ће ове песме послужити педагозима као нови приступ поезији и њеном изучавању. Најважније је, а то тврдим са сигурношћу, да ће она наћи уточиште у дечјим срцима. А кад уђе у дечја срца и одрасли ће завирити у њу као у дечји новогодишњи пакетић и чупнуће је мало као парче чоколаде да засладе живот.

Најважније је да нас песма оплемењује и учи да будемо добри.

Ралевић то уме јер децу разуме.

Тоде Николетић

КЊИГА ИГРЕ, ХУМОРА И ИЗАЗОВА

Хумор, игра и загонетност јесу координате које одређују феномен одрастања, па је сасвим природно што се књижевност за децу у доброј мери тако и управља – пратећи сензибилитет и нарочиту логику детета. У традицији песништва за децу створаног на српском језику дубоко је укорењена поетика нонсеса и језичких каламбура, а одјеци тог богатог поетичког наслеђа присутни су данас у стваралаштву неких од најистакнутијих новијих песника за децу, чија се афирмација несумњиво утврђује (Душан Поп Ђурђев, Бранко Стевановић, Предраг Трајковић, Горан Новаков...). Велимир Ралевић свакако припада овој песничкој породици, како по одликама песничког израза и поступка, тако и по високим књижевно-естетским домашајима.

Књига Словне играрије за млађе и старије већ се и композиционо намеће као целина уређеног концепта. Организована као четвороделна композиција, ова збирка следи принцип разврставања песама не само према тематско-мотивском оквиру, већ и према идејно-формалном обрасцу. Тако у првом циклусу имамо песме којима доминирају лексемски деформитети у функцији језичке игре и зачудности, као и песме чији наслов је уједно и реч за чијим понављањима трагамо кроз стихове, и која је садржана у другим појмовима („Гну“, „Лов“, „Чајеви“...). Једно од успелијих остварења овог циклуса је песма „свилопЛЕТ“, сатворена као песма-код, јер је матични поетски оквир дат као садржалац другог, језгровног песничког исказа.

Други нам циклус доноси песме-скривалице, углавном тематски везане за географске појмове – топониме, хидрониме, називе држава... Ралевић у првој песми циклуса даје пример како се долази до решења, рачунајући на читаочево стрпљење, преданост и постојаност читалачке пажње. Захтевност која прати стварање оваквих поетских творевина подразумева виртуозно коришћење језичке

грађе, што антиципира још једну вредност ове збирке – она је својеврсни практикум за богаћење лексичког фонда и развој говорне културе.

Следствено нискама песама из прве половине збирке, трећи и четврти циклус се надовезују као својеврсне језичке играрије и захвати извртања смисла на разне теме. Тако, рецимо, песмоплет о великим светским рекама (Хоангхо, Амазон, Конго, Јанцекјанг...) функционише као мали атласни приручник за игру усвојених представа о егзотичним крајевима света. Ефекат хуморног се остварује кроз пародирање стереотипа везаних за наше познавање удаљених култура и разумевање различитости. И у четвртом циклусу има „популарне географије", али је она везана за домаће крајеве. Такође, овај циклус чине и песме у чијем средишту је нота исповедности поводом емотивних искушења и недаћа, најчешће љубавног карактера. Ралевић намерно користи изказ споменарког типа, желећи да се поиграва формом интимистичког казивања.

Забавни и хуморни карактер ове збирке увелико је надграђен енигматским фундусом. Амбијенту игре и загонетања одговара и концепт присуства ребуса испод сваке песме. У сваком случају, Ралевић очигледно тежи да успостави дослух са важним традицијским елементима наше књижевности за децу, међу којима загонетке, мозгалице, главоломке, скривалице имају важно место, а уједно су и одраз потреба савременог младог читаоца. Нема места сумњи да је овом књигом у томе успео.

Дејан Алексић

СЛОВНЕ ИГРАРИЈЕ ЗА МЛАЂЕ И СТАРИЈЕ – ВЕЛИМИРА РАЛЕВИЋА

Аутор Велимир Ралевић (Беране, 1970.) је привукао пажњу дјечје читалачке публике својим квантитативно и квалитативно запаженим стваралаштвом, које у првом реду чине збирке поезије за дјецу: Мравињак у житном пољу (1995), Свитац у грлу (1997). Миришем на љубав (2000), Златни прозор (2002), Тањини прсти звоне (2004), Брод у житу (2006), Заљубљени витез (2009), Мјесечарење на сунцу (2011), Бечкеречка мечка (2013), Кроз живот јуришај (2014) и друге. Ралевићеве пјесме заступљене су у бројним зборницима и часописима, те у преко тридесет антологија у земљи и сусједним земљама. Овај пјесник за дјецу добитник је многих награда и признања, од Видовданске повеље и награде Удружења књижевника Црне Горе за дјечју књигу године, до међународних награда за укупно књижевно стваралаштво "Стара маслина" и "Златно Гашино перо".

Ралевић у својим збиркама поезије - од којих је књижевна критика у највећој мјери запазила Мравињак у житном пољу, Свитац у грлу и Миришем на љубав - пјева о љубави као најважнијем услову одрастања и сазријевања. Његова поетска збирка Златни прозор (2002) може се доживјети као љубавна балада дјечака који стоји на прагу младићког доба. Овај поета се показује као поштовалац дјечје потребе за музички чистом поезијом, са наглашеном ритмичношћу и симболичношћу. Кроз његову поезију отвара се чудесан поглед на један други свијет - свијет неслућене љепоте дјечјег доживљаја стварности и наглашене имагинативности. Поједине Ралевићеве пјесме преведене су на енглески, руски, русински, бугарски, македонски и лужичкосрпски језик, док су друге извођене и награђиване на дјечјим музичким фестивалима.

Нова књига поезије за дјецу Велиира Ралевића под

препознатљивим и срећно одабраним називом Словне играрије за млађе и старије, садржински и тематски је вишеслојна и намијењена малишанима разних узраста. Конципирана по поетским циклусима, она је једна од ријетких књига која обједињује имагинативне мотиве, као и оне посвећене свакодневном животу. Цјелокупно остварење је писано питким и чистим језиком, у оквиру којег је обрађена урбана дјечја свакодневица са емотивним, породичним и школским амбијентом. Оно што представља њену посебну вриједност јесте мисаоност и тежња ка игри која усложњава и саму поруку пјесме, што чини да је она поливалентна и да се може схватити на више начина.

Ова Ралевићева књига чини важан допринос литератури за младе црногорског простора, тим прије што они у њој могу открити нову духовност, чему доприносе принципи језичких каламбура, ребуса и загонетки. Посебно је за употребу ријечи и правилно схватање њихове моћи индикативна остварења поут пјесама Мој проблемос, Кад се враћах из школиљо, Бечкеречка мечка, Свилоплет, Чајеви и П(лав)а п(лане)та. У његовој поезији упадљиво је суптилно проналажење и развијање животног интересовања код дјеце, као и оног везане за разноврсне идејне и етичке феномене. Пјесничке слике су свјеже, чиме се њихов доживљај остварује спонтано и непосредно, поређења су инвентивна, пронађена маштовито и оригинално.

Пјесме за дјецу експониране у збирци Словне играрије за млађе и старије, како и њен наслов упућује, едукативног су карактера, али не на дидактизиран и наметнут, већ на инфузан и суптилан начин. Ове поетске структуре представљају њежну поезију животног оптимизма, прожету наглашеном ритмиком и римовном лакоћом, у којој пјесник не запада у опасност да гради риму ради риме, већ његово стихотворство увијек садржи неко инвентивно рјешење, које читаоце изненади неочекиваношћу, љупкошћу и контемплативношћу.

Јан Парандовски је спретно и са интелектуалним

шармом писао: "Човјек је најпримарнија књижевна грађа, чак је и књижевна природа скроз-наскроз њиме прожета. Постоји само један пејзаж који је величанственији од самог неба, а то је унутрашњост људске душе". Управо ова вјечита тема, одсликавања унутрашњости људске душе и духа присутна је у већини остварења збирке Словне играрије за млађе и старије.

Лакоћа којом је Ралевић конципирао своје поетске структуре доказ је његовог комплексног познавања дјечје психе, као и суштинског разумијевања значаја игре и рефлексије у животу сваке индивидуе, због чега његову најновију збирку поезије за дјецу препоручујем за публиковање.

Др Софија Калезић

БИОГРАФИЈА

Велимир Ралевић је рођен 13. августа 1970. у Беранама. Пише за дјецу и одрасле. Неке његове пјесме преведене су на руски, енглески, румунски, русински, бугарски, македонски, лужичкосрпски језик. Дио их је компонован, извођен и награђиван на многим дјечијим музичким фестивалима. Заступљен је у бројним зборницима, часописима, те у у преко 35 антологија у земљи и региону. Стални је гост престижних књижевних манифестација у Црној гори и региону, гдје важи за једног од најбољих писаца за дјецу и омладину.

Објављене књиге:

- НЕБО КУЋА БЕСКУЋНИКА (за одрасле)
-МРАВИЊАК У ЖИТНОМ ПОЉУ
-ДИВНИ СУНОВРАТИ (за одрасле)
-СВИТАЦ У ГРЛУ
-МИРИШЕМ НА ЉУБАВ
-ЗЛАТНИ ПРОЗОР
-ТАЊИНИ ПРСТИ ЗВОНЕ
-БРОД У ЖИТУ
-ВОДЕНИ ЧВОР (за одрасле)
-ЗАЉУБЉЕНИ ВИТЕЗ
-МЈЕСЕЧАРЕЊЕ НА СУНЦУ
-БЕЧКЕРЕЧКА МЕЧКА
-КРОЗ ЖИВОТ ЈУРИШАЈ
-ПРИГОВОР ДАНУ (за одрасле)
-ЖЕЛИМ ТИ РЕЋИ (избор пјесама за дјецу)

Награде и признања: Видовданска повеља, Награда УКЦГ за дјечију књигу године, Награда за најбољу пјесму о ријеци, Прва награда на пјесничким сусретима на Лиму, награда за књижевно стваралаштво „Крилата Сеошница", три плакете „Мали принц" , признање општине Беране за остварене резултате из области књижевности, а добитник је и престижних регионалних награда за укупно књижевно стваралаштво за дјецу „ Стара маслина" и „ Златно Гашино перо".

САДРЖАЈ:

МОЈ ПРОБЛЕМОС

Мој проблемос 7
Кад се враћах из школиње 8
Будес ли моја 9
Бечкеречка мечка 10
Мај 12
Гну 13
СвилопЛЕТ 14
Скраћена пјесма 15
Пањ 16
Ишао пољем мравичак 17
Лов 18
Чајеви 19
Обућарство 20
Не брже од живота 21
Због Душке 22
Из ријечи 23
Тако Ја То 24
Иво лови 25

ИГРА СКРИВАЛИЦЕ

поп(речни) ваз(дух) 29
с(нађи) се у за(град)и 30
о(држава)ње 31
п(лав)а п(лане)та 32
у о(птица)ју 33
да се з(гране)ш 34
на с(тражи) хра(број) 35
ш(антић) 36
бран(ковин)а 37
фо(немац) 38
п(ријеке) преп(реке) 39
у(ранч)ица 40

У АФРИЦИ ТЕЧЕ КОНГО

Крај ријеке Хоангхо 43
Крај ријеке Јангцекјанг 45
Крај ријеке Амазон 46
Крај ријеке Рио Гранде 47
У Африци тече Конго 49

У СРЕД ГРАДА ШИПОВА

Љубичево 53
У сред града Шипова 55
Граматичка дилема 56
Двије стоке 57
Ја Милици и она мени 58
Бока 59
Зашто сам оставио Ану 61
Календарска 62
Созина 63
О једном бику 64
Ноћни ловац 65
Три срне 66

РЈЕШЕЊА РЕБУСА ....(67 - 70)

РЕЦЕНЗИЈЕ:

Тоде Николетић: Паметне пјесме Велимира Ралевића....71
Дејан Алексић: Књига игре, хумора и изазова 72
Софија Калезић: Словне играрије за млађе и старије - Велимира Ралевића 74

БИОГРАФИЈА 77

Покровитељ:
МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ ЦРНЕ ГОРЕ

CIP - Каталогизација у публикацији
Национална библиотека Црне Горе, Цетиње

ISBN 978-86-7792-415-7
COBISS.CG-ID 30250512